

A Keszthelyi hegység erdőfelújítási problémái

GÁSPÁR-HANTOS GÉZA

A Keszthelyi Állami Erdőgazdaság szakembereinek egyik legnehezebb és legnagyobb feladata a Keszthelyi hegység erdőfelújítása.

A Keszthelyi hegység a Bakony bemélyedt medencékkel körülvett, nyugati nyúlványa. Határai: délről a Balaton, keletről a tapolcai medence, északról a sümegi medence, keletről a víndornyai medence és a Hévíz-karmacsai láp.

Babos Imre erdőgazdasági tájai szerint a Keszthelyi hegység a Bakonyalja-tájba (41), tájcsoportok szerint az I/c. kocsánytalantölgyes-cseres hegyvidéki erdőgazdasági tájcsoportba tartozik. Az erdőgazdaság munkaközössége 1956-ban kidolgozta az *erdőgazdasági táji erdőművelési utasítását*. Eszerint a Keszthelyi hegység két tájrészletre tagozódik: a 41/1 keszthelyi dolomit, a 41/2 a keszthelyi bazalt tájrészletre. A keszthelyi dolomit magában foglalja a Keszthelyi hegység déli részét a várvölgyi medencéig, a keszthelyi bazalt a Kovácsi hegyet és a Tátika—Szebikéi részt. A keszthelyi dolomit tájrész alapközete a triász kori földolomit, helyenként Dachstein (Balatonederics felett). Felújítási szempontból a dolomit kedvezőbb, mivel mechanikai mállása folytán könnyebb az ültetőgödörök elkészítése, mint a főleg kémiai úton málló mészkövön. A heglábakat pannon tengeri üledék borítja. Egyes, különösen az északról nyitott völgyekben, a laposabb tetőkön eolikus úton lösz- és homokrteg rakódott le. A terep erősen szaggatott, éles gerincek és meredek oldalú völgyek váltakoznak. A fővölgyek a hegység déli és keleti részén főképpen észak—déli, míg az északnyugati részen, Rezi község vidékén, kelet—nyugati irányúak. Forrás a területen alig található. A jellegzetes karszt-források a hegyek lábainál törnek a felszínre.

A keszthelyi bazalttájrész alapközete a harmadkori vulkánikus tevékenységből kialakult bazalt. A tájrészletben több fennsíkot (Szebiké, Kovácsi-hegy) és kúpot találunk (Tátika). Az északról nyitott völgyekben gyakoriak a löszös befúvások. A fennsíkok szélén jellegzetesek a kőgörgeteges övezetek, a fennsíkokon a vízállásos mélyedések (Kovácsi-hegyen a Vadtó). A terepe változatos, a hegyoldalokban fakadó források üdén, nedvesen tartják a völgyeket.

A Keszthelyi hegység tengerszint feletti magassága 120—425 méter; átlagos évi csapadék 711 mm, ebből a vegetációs időre jut 424 mm. Évi hőmérsékleti átlag 10,6 C°.

A dolomiton változatosak a talajok. A gerinceken, fennsíkokon és oldalakon, ahol a tengeri üledék, a lösz nem fedte el az alapközetet, meszes, néhol kissé savanyú, magas humusztartalmú, sötétszínű erdőtalajokat és rendzinalajokat találunk. A terep alakulásától, a lehordástól függően a rendzinalajok különböző vastagok, pH-értékük 6—7,2 között változik. A völgyben találjuk a helyileg poszmokoknak nevezett talajokat, amelyek lisztszerűen elaprózódott, barnásfekete dolomithomokból állanak, sülevényesek, rosszul szellőzöttek.

A pannóniai üledéken és a löszön gyengén savanyú, vályogos-homokos, barna erdőtalajok alakultak ki. Rendszerint 40—50 cm mélységben már szénsavas meszet is tartalmaznak. A felsőszint pH-értéke 6—6,5, az altalaj kifejezetten meszes, pH-értéke 6,5—7,4. Az Arany-féle kötöttség 35. A helytelen erdőgazdálkodás következtében több gerincen és dolomiton lemosódott a felső szint. Itt vörösbarna, csonka erdőtalajokat találunk. (Meleghegy, Vékony cser). A felsorolt talajfélések térbeli elrendeződése változatos. A rendzinalajok helyenként a fővölgyekig nyúlnak, máshol az erdőtalajok magasán a rendzina közé ékelődnek.

A bazalt alapközeten, a hegycsúcsok oldalain és a fennsíkok szegélyein kőgörgeteges vázlatajok találunk. Az erősen mállásnak induló, törmelékeny oldalakon löszrel és homokkal keveredett, savanyú, barna erdőtalajok alakultak ki, pH-értékük 5 körül van. A fennsíkokon és az északi völgyekben általában a lösz és a homok a talajképzők. A pH-érték általában semleges, a feltalaj gyengén savanyú, mélysége a fekvéstől függően általában elég mély ahhoz, hogy az erdőtenyészet kialakulhasson.

A kitérttség erősen befolyásolja az erdőtípusok kialakulását, az állományok minőségét. A Keszthelyi hegység erdőterülete 10,475 ha, ebből fanövedéket szolgáltat 4263 ha, talajvédelmi rendeltetésű 5356 ha, magtermő-állomány 163 ha, természetvédelmi terület 72 ha. Mageredetű 82,2%, sarjeredetű 12,8%. Jelenlegi fafaj-megoszlás: ksT. 3%, ktT. 14%, moT. 5%, Cs. 45%, B. 4%, Gy. 11%, fenyő 12%, egyéb 6%.

A korosztályok megoszlása:

11—20 -ig	14%	} 28%
1—10 -ig	14%	
21—40 -ig	24%	
41—60 -ig	27%	} 21%
61—80 -ig	13%	
81—100-ig	4%	
100—	4%	

Az erdőgazdaság területén 2671 ha a rontott erdő, ennek 54%-a a Keszthelyi hegy-ségre esik.

Dolomiton a kopárok és félkopárok főképpen a hegyvidéki tölgyesek helyén keletkeztek. Megtalálhatók a sziklafüves lejtők (*Carex humilis*), sziklagyepes (*Festuca glauca*) és a zártfüves (*Bromus erectus*) kopántípusok egyaránt. Az igen sekély rendzinalajokon fátlan, szagattott gyeptakarójú tisztások, elbokrosodott molyhos tölgy, cser, virágoskőrís, téliberkenye, húsosson, cserszömörce, galagonya és boróka bokorerdő foltokkal váltakoznak. A cserjeszint kizárólag talajvédelmi jelentőségű. A molyhostölgyesek sziklafüves (*Carex-humilis*) rontott erdők, cserjés vágásterületük foltos szálkaperjés (*Brachypodium pinnatum*) típusok. A sekély, száraz rendzinalajokon ritka, ligetes állású, rossz fejlődésű állományok vannak. Magassági növekedésük nem éri el a 3—4 métert. Talajvédelmi jellegűek.

A tölgyesek száraz (*Poa nemoralis*), félszáraz (*Carex pilosa*) vagy legeltetett területeken (*Poa angustifolia*) találhatók. Középmély rendzinalajokon, néhol barna erdőtalajokon állanak. A cserek a kocsánytalan tölgy rovására a jobb vízgazdálkodási talajokon is megtalálhatók. A molyhostölgyön kívül a gyertyán gyakran második koronaszintet alkot, olykor a fagyállal, a mogyoróval a cserjeszintben marad. A cser, a tölgy idősebb korban erősen kiritkul, ilyenkor a cserjeszint erőteljesen záródik.

A bükkösök száraz (*Melica uniflora*), félszáraz (*Carex pilosa*) vagy üde (*Asperula odorata*) típusok. Régebben nagyobb területet foglaltak el. Barna erdőtalajokon, mélyebb rendzinalajokon az északi és északnyugati erdőrészekben találhatók. Kocsánytalantölgygel, gyertyánnal, hegyijuharral, nagy- és kislevelű hárrsal elegyesek.

Feketefenyvesekkel a hegység Balaton felőli oldalán, a várvölgyi út mentén találkozunk. Mesterségesen telepített állományok. Kopárokra, rétekre, több helyen tölgyesek és bükkösök helyére is ültették ezeket. Az állományaik legtöbb esetben véd-erdő jellegűek.

Ugyanezt a három bükkös-típust találjuk a bazalton is, főleg északi és keleti kitettségekben, kis mértékben a nyugati oldalakon. Növekedésük jó, gyertyánnal, kocsánytalan tölgygel és kislevelű hárrsal elegyednek. A Tátika bükköse természetvédelmi terület. A tölgyesek száraz (*Poa nemoralis*), félszáraz (*Carex pilosa*) vagy üde (*Asperula odorata*) típusok. Mélyebb völgyekben, kisebb kiterjedésben találhatók. Szép növekedésűek, fájuk műszakilag jó. Gyertyánnal és bükkal elegyesen fordulnak elő.

A cserekesk indokolatlanul nagy helyet foglalnak el a tölgy és a bükk rovására. Szép növekedésűek, de erősen fagylécesek, *Fomes obliquus* fertőzöttek. Fájuk műszakilag rossz tulajdonságú, gyűrűs elválású és kártyás repedésű. Gyertyán-cserjeszintjük mindenütt 100%-os sűrűségű. Ezeket bükkös-gyertyános-tölgyesekké vagy gyertyános tölgyesekké kell átalakítani.

A 80%-ban sarjeredetű gyertyánosok a bükkösök és tölgyesek helyén állanak. Aljnövényzetük mindenütt az egykori bükkösökre, tölgyesekre jellemző növények. Bükkös-gyertyános-tölgyesekre vagy gyertyános tölgyesekké alakíthatók át.

Dolomiton, északi és keleti kitettségű barna erdőtalajokon bükkös-gyertyános-tölgyeseket, déli és nyugati kitettségen gyertyános-tölgyeseket vagy elegyetlen kt-tölgyeseket kell kialakítani. Csonka erdőtalajokon kocsánytalan tölgyeseket vagy csereket, sekély rendzinalajokon, kopárokra feketefenyveseket vagy molyhos tölgyeseket kell nevelnünk.

Bazalt alapközeten, északi vagy keleti kitettségű területeken bükkös-gyertyános-kocsánytalantölgyes állományokat, déli vagy nyugati kitettségekben kocsánytalantölgy-állományokat alakítunk ki. A várbereki sík, üde talajokon a kocsánytalantölgy mellett a kocsányostölgy is nagyobb mértékben szerepelhet.

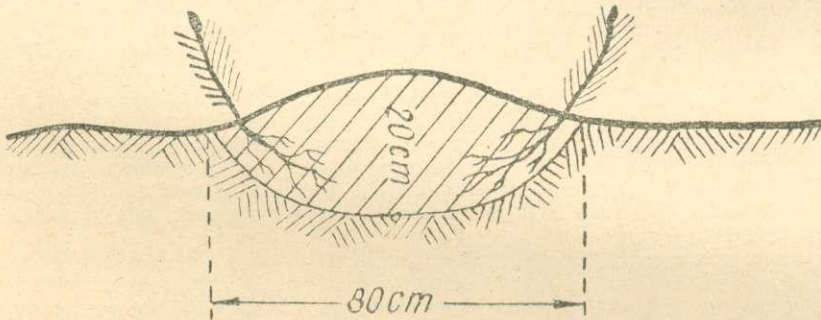
Ahol a talaj még nem romlott le annyira, hogy az őshonos fafajokat, a molyhostölgyet, ezüsthársat, virágoskőríst gazdaságosan ne lehessen telepíteni, ott azokkal is végezzük a felújítást. A ff-telepítés gazdasági oldalát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a molyhostölgy növedéke Balatonyörök környékén 0,3—0,4 m³/ha, míg a feketefenyő növedéke ugyanazon a területen 1,5—1,8 m³/ha. Termőhelyi szempontból a molyhostölgy a VI. tho.-t képviseli, míg a feketefenyő ugyanott a III. és IV. termőhelyi osztály fatömegét szolgáltatója.

Balatongyörök község határában a 17/b. erdőrész 20 éves molyhostölgy-állományát ezeltől mintegy 20 évvel feketefenyővel pótolták. Ezalatt a feketefenyő túlnőtt a molyhostölgyet és habár csak 20%-ot képvisel: az állomány növedékét 0,3 m³/ha-ról 0,8 m³/ha-ra emelte fel. Gazdasági szempontból feltétlenül szükséges tehát a feketefenyővel történő felújítás, de minden esetben csoportos lombergyítéssel.

A cser létjogosultságát a leromlott talaj indokolja. Ahol a cser is szépen tenyészik, ott feketefenyőt nem ültetünk. Ezek a rossz talajokon a kocsánytalantölgy fejlődése erősen lemarad, görbe törzset nevel, 25—30 éves korában csúcsszáradt lesz és elpusztul. Ugyanakkor a cser szépen növekedik, egészséges és műszakilag jobb anyagot ad.

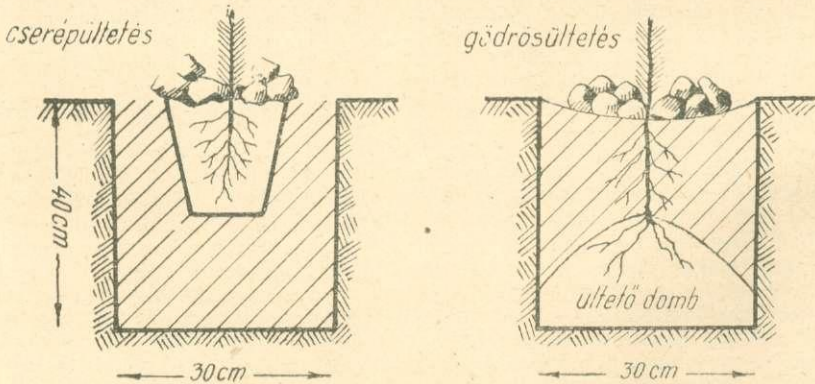
A Keszthelyi hegység tervszerű erdőfelújítása 1953-ban kezdődött. Jelenleg 12 csemetekertünk van 9,2 ha területtel, bennük 20,5 millió csemetét és 96 ezer suhángot nevelünk. Csemetekertjeink talaja a Keszthelyi hegység változatos talajviszonyaihoz alkalmazkodik. Barna erdőtalajon elhelyezkedő csemetekertjeinkben főleg bükk, kocsányos-, kocsánytalantölgy, erdeifenyő és ezek elegyfáinak csemetéit neveljük és azokat a barna erdőtalajok felújítására használjuk. (Daraberdő, Csetény, Tátika.) A kopárok felújítására a feketefenyő, molyhostölgy és cser csemetéit rendzinas talajú csemetekertjeinkben állítjuk elő (Kalosza, B.-Lap és Csornakút). A hegységünk területén szükséges csemeték többségükben a saját magtermő-állományainkban gyűjtött magvakkól neveljük.

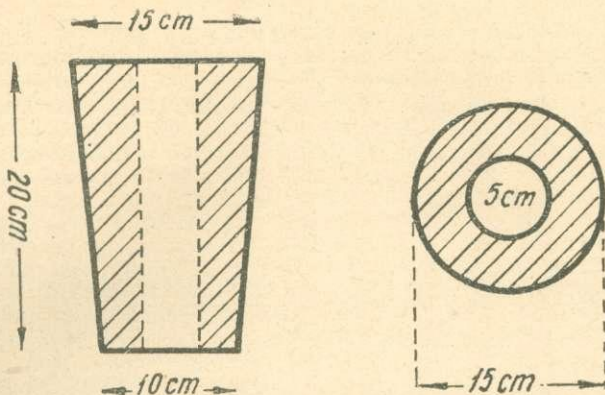
Feketefenyveseinket a századforduló táján kezdték telepíteni. A Pilikáni fenyvest a Barna—Tatarek-féle, *hajlított gyökerű csemeteültetéssel* telepítették. Sekély rendzinalajokon 20 cm mély, 80 cm hosszú, 40 cm széles teknőket készítettek, ame-

lyekbe a csemetékét törésmentesen lehetett befektetni. Minden teknőbe két csemete került, gyökereik egymás felé néztek. A behelyezett csemeték elaprózott humusszal és murvával takarták. A teknők a vízgazdálkodás minél jobb kihasználása érdekében hármaskötésben voltak elhelyezve. Gyökérfeltárásaink bizonyítják, hogy a párosával ültetett csemeték nagyrésznél az erősebb csemete gyökérszete elnyomta a másik csemetét. Ezért ma a hajlított gyökerű ültetés alkalmazásakor sűrűbben, kisebb teknőket készítünk és azokba csak egy csemetét fektetünk. Az így ültetett csemeték fejlődése semmiben sem maradt el az egyenes gyökérszettel ültetett csemetéktől.

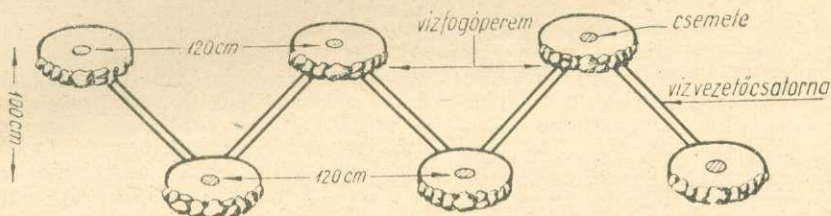
Balatongyörök környékén égetetlen agyagcserepekben ültették a fenyőket. Az elő-

regyártott, 20 cm magas, 15 cm \varnothing -jú nyers agyagcserép közepén 5 cm lyukkal volt ellátva. A napon megszáritott cserépeket a csemetekertekben úgy hasznosítottuk, hogy a közepén üresen maradt lyukba helyeztük az 1 éves magágyi csemetét és a lyukat termőfölddel kitöltöttük. Így szállítottuk az ültetés helyére, ahol az előre elkészített gödrökbe helyeztük és aprított murvával körülágyaztuk. A kiültetett csemete az átültetést, az első évek nehézségeit átvészelte, majd a további fejlődése folyamán gyökérzetével könnyűszerrel áthatolt az átnedvesedett, meglágyult, égetetlen anyagcserépek falán. Az ültetések eredményesek, de költségesek voltak.

A Váradtető oldalában 1954-ben és 55-ben kísérleteket végeztek fenyő fészkes magvetésével. A meredek lejtőn háromszög hálózatban, 60 cm \varnothing -jú tányérokot készítettek. Ezek befelé lejtettek és külső oldalukon vízfogó peremmel voltak ellátva, egymással vízvezető csatornákkal összekötve. A tányérok jól elaprózott, előkészített tala-

jába vetették a fenyőmagot. A takarást saját földjével végezték el. A kelés kielégítő volt, azonban kerítés hiányában a vad tönkretette és így végleges eredményről beszámolni nem tudunk.

1959 tavaszán végeztünk első ízben a Pilisi kopáron tapasztaltak szerint pásztás fenyőmagvetést.

A csemeték ritkítására nincs szükség, mivel fm-ként csak 4–5 gr magvat használtunk fel. Reményünk van arra, hogy első ízben végzünk pótlás nélkül vagy nagyon csekély pótlást igénylő, eredményes erdőfelújítást, kopáron. Régebben az erdőfelújítás főképpen a cser vetésével, kisebb mértékben sarjaztatással történt. Mintegy 15–20 évvel ezelőtt vették kezdetüket az első próbálkozások a tarvágások kiküszöbölésére, a természetes felújítás bevezetésére. Elsősorban a kulisszavágásokat alkalmazták. Ezek részben természetes úton felújultak, részben mesterségesen újították fel a kulisszák területét. A bokorerdőkben az elbokrosodott vágásterületeken a folyosós, pásztás eljárást alkalmazták. A kitisztított pászták 2–3 méter szélesek voltak, köztük 2–3 méteres területsávot hagytak érintetlenül. Minthogy a meredek oldalon a folyosókat a lejtő irányában vezették, ki voltak téve a víz eróziós hatásának, s az ápolásukat is elhanyagolták. Így a sarjak újból ellepték és benőtték a védőpásztákat s a beültetett csemeték tetemes része elpusztult.

Elegendő mennyiségű és minőségű csemete birtokában most az elbokrosodott területeken teljes felújítást végzünk. Első lépése a bozótirtás. A cserjék mintegy 80%-át gyökerestül távolítjuk el, míg a megmaradt 20% egyenletes záródásban helyezkedik el a területen, biztosítva az elültetett csemeték szükséges árnyalását. A talajelőkészítést a szintvonalak mentén, 60 cm széles pásztákon végezzük el. A pászták befelé lejtenek, egymástól való távolságuk 120–150 cm. Ha-ként átlagosan 8–12 ezer csemetét

ültetünk el. A talajvédelem és a vadkár miatt csak ott ápoljuk a továbbiakban azokat, ahol a csemetéket az elnyomás veszélye fenyegeti. A feltörő sarjakat a felszabadító tisztítások során vágjuk vissza.

Olyan cseresekben, amelyek alatt teljes záródású a gyertyán-cserjeszint, s a főállomány már meglehetősen kiritkult, első lépésként gyertyánokból második koronaszintet alakítunk ki. Ezt a cserjeszint tisztítása során a böhöncösödő, nagykoronájú egyedek meghagyásával érjük el, hogy minél előbb biztosíthassuk a második koronaszint záródását. Az állomány alatt kialakuló almos állapot a legkedvezőbb az alátélepítések elvégzésére, s megerősödésük után a felsőszintet eltávolítjuk. Ilyenkor a fahasználat következtében a második szint 50%-a elpusztul az alátélepített csemeték részére biztosítva a szükséges fényt. Ahol ez nem következett be, ott a második koronaszintet a szükséghez mérten mi távolítjuk el. A továbbiakban a gyertyán szintet, mint ernyőző állományt kezeljük és addig tartjuk fenn, amíg az újulatra nem káros.

Komoly gondot jelent a feketefenyvesek elegyítése és alátélepítése. Jobb talajok fenyveseiben természetes úton megjelenik a lombelegy, illetve a lombcserje-szint. De vékony rendzinatalajokon nem lehet cserjeszintet kialakítani. Ezekon a területeken a legkisebb gyökérkonkurrencia is csökkenti, esetleg teljesen megakadályozza a feketefenyő növekedését, tehát nem alakítjuk ki a második szintet, de a biológiai egyensúly érdekében csoportosan elegyítjük a feketefenyő közé a molyhostölgyet, a virágoskórist. Ha a lombfák telepítése nem hajtható végre, a meglévő cserjefoltok megkímélésével biztosítjuk a lombelegyet.

Barna erdőtalajok tölgyeseiben, bükköseiben a természetes felújítást egyenletes vagy csoportos felújító vágással oldjuk meg. A meredek, sziklakibúvásos, kőgörgetes oldalokon padkák, védőgátak készítésével biztosítjuk a terület egyenletes felújítását.

A feketefenyvesek felújítását három fázisban végezzük. Az elsőben a bontás a magtermés érdekében történik. A második fázisban végezzük a talajelőkészítést. A színvonalakat követve 60 cm szélességben eltávolítjuk a nyers fenyőtű-almot, a moha- és humuszréteget. A pásztták távolsága 1,2 méter. A harmadik fázisban a már megtelepedett újulat által megkívánt ütemben a felszabadítást végezzük el. A fakitermelés ideje az első és második fázisban az őszi. A talajelőkészítési munkákat legkésőbb február 1-ig be kell fejezni, a már elkészített pászttákon keresztül nem szabad közelíteni. Nem lehet a pászttákat őszzel elkészíteni, mert az őszi és a téli csapadék annyira tömöríti a pásztták talaját, hogy a lehulló magvakat nem tudják befogadni. A harmadik fázisban a fakitermelést az újulat megkímélése érdekében, lehetőleg magas hóban kell elvégezni. A gyantászás hátránya a magtermésben érezhető; lényegesen kevesebb és gyengébb minőségű a gyantászott állományok magtermése, mint a nem gyantászottaké, ezért 1956-ban kérelmünkre az egész keszthelyi dolomit-tájrésztet felmentették a gyantászás alól. Az 1956-ban kipászttázott területeken m²-enként 12 csemete található. Ahol a feketefenyő nem újult fel, a lombelegyet alakítjuk ki. Már meg is jelent, részben természetes úton a cser, a molyhostölgy, a virágoskóris s ahol ez nem következett be, ott csoportosan mesterséges úton is betelepítjük azokat. Sok olyan talajvédelmi jellegű területünk van, ahol a meglévő állomány pusztul. Alátélepítéssel csak sok év múlva érnének el a záródást, ezért átmeneti jelleggel megkíméljük a sarjújulatot, mint a talaj és a mesterséges újulat védelmezőjét.

Nyárakat csupán a Várberekben lehet telepíteni. Szorgalmazzuk a vöröstölgy és a szelídgesztenye ültetését az erősen elgyomosodott, sarjakkal felverődött, üde, félnedves, erősebben kilúgozott barna erdőtalajokon.

Előhasználati állományok kialakítására a bükkös-gyertyános-tölgyes erdőtípusok félszáraz-félnedves termőhelyein gondolhatunk és arra kizárólag a rezgőnyár alkalmas. A nedves talajú Várvölgyben mintegy 50 ha területen kései nyár előhasználati állományt létesítünk.

A rontott erdők átalakítását községatháronként a 10 éves üzemtervek alapján ütemezzük és végezzük el.

A Keszthelyi-hegység legnagyobb része üzemi vadászterület. Az utóbbi években a terület vadeltartó-képességéhez viszonyítva a vadállományban a vadgazdálkodásra is kedvezőtlen felfutás mutatkozott. Az 1958 őszi összeállított vadgazdálkodási fejlesztési terv szerint a területen 106 szarvas, 263 őz és 216 vaddisznó volt. Ez a létszám az országos normák alapján 1,8-szorosa az itt fenntartható nagyvadállománynak. Súlyosbítja a helyzetet, hogy az ivararány az összes vadfajtánál a hímivarú nagyvad kárára tolódott el. Ennek hátránya egyrészt a trófeák minőségének romlásában, másrészt az erdőtelepítések tetemes károsításában mutatkozik. Ezért a nagyvadállományt a helyi ivararány kialakításával csökkenteni kell.

Az ismertetett feladatok egy részét már elvégeztük. Eddig 670 ha vágásfelújítást, 250 ha véghasználati alátelítést, 56 ha állománykiegészítő alátelítést végeztünk el. Még 30 ha felújítatlan vágásterületet kell erdősíteniünk. További nagy feladatunk lesz az 1400 ha karszt-bokorerdő és rontott állomány átalakítása. Az a törekvésünk, hogy a Keszthelyi hegység területén levő erdők növedékét és minőségét a maximálisan emeljük és ezzel több és jobb fát adjunk népgazdaságunknak.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Az Egyesület fásítási szakcsoportja a „Fásítás Hónapja” alkalmával rendezendő ankétok és ünnepségekhez fásítási broszúrát dolgozott ki, amelyet eljuttatott valamennyi helyi csoporthoz azzal a céllal, hogy annak felhasználásával az erdészeti szakemberek tartsanak minél több fásítási propagandaelőadást.

A Csongrád megyei csoport Ásotthalmán faanyagszállítási bemutatót rendezett a Dugonics-erdőben, ahol az erdészet szállítóeszközeinek munkáit tekintették meg. A főtéma a tő mellől feladóállomásra való zárt ciklusú faanyagmozgatás volt. Ennek során a fogatos és gépi közleltést valamint a különböző gépi szállítóberendezéseket mutatták be. A bemutatót *Hallosy Miklós* és *Takács János* vezette.

A csoport külön ankétot vitatta meg *Lutonszky Zoltán* „Erdésztlakások tipizálásának kérdései” c. tanulmányát.

A mecseki csoport vitadélután keretében tárgyalta meg az Országos Erdészeti Főigazgatóság *Felújítógátások alkalmazásánál észlelt hiányosságok megszüntetése* tárgyában kiadott utasítását. A vitát *Borsay Ferenc* vezette. A hozzászólók hangsúlyozták, hogy a Mecsekben nagy fontosságuk van a felújító vágásoknak, mert a gyertyános tölgyesek — amelyekben legnagyobb jelentőségük van a felújítógátásoknak — igen nagy területet foglalnak el. A cserések felújításával kapcsolatban az a vélemény alakult ki, hogy helyesebb a nagyobb sor- és sűrűbb tőtávolságban a pásztás felújítás. Ennek előnye az erdőápolás idején fog mutatkozni.

Az Egyesület központjában, ill. a helyi csoportoknál a következő szakmai továbbképző-előadásokat tartották:

Budapesten *Szeghalmi Ferenc*: Fásítás az állami gazdaságokban.

Sárospatakon *Szontágh Pál*: Erdővédelmi feladataink,

Balassagyarmaton *Kozma Béla*: Az új erdővédelmi elszámolási rendszer jelentősége,

Tatabányán *Madas András*: A fa helyzete világviszonylatban és Magyarországon,

Kaposváron *Rott Ferenc*: A gazdaságos csemetenevelés,

Esztergomban *Bogár István*: Hegyvidéki erdeink feltárásának fejlődése,

Kecskeméten *Szepesi László*: A gépi fakitermelési munkák szervezése címmel.

Az Országos Erdészeti Egyesület a hat éves erdőgazdaság-fejlesztési időszakunk eredményeinek megőrkítésére

FÉNYKÉPPÁLYÁZATOT

hirdet. Pályázni lehet minden olyan felvétellel, amely 1954—1960. években készült és erdőgazdaságunknak az 1040/1954. számú minisztertanácsi határozat végrehajtása során elért fejlődését dokumentálja. Elbírálásra a képek, vagy képsorozatok tárgya kerül, fényképeszeti szempontból egyetlen követelmény a nyomdai úton való sokszorosíthatóság.

A pályázatra a képeket akár név, akár jellege alatt, legalább 9×12 és legfeljebb 18×24 cm méretben lehet beküldeni, az Országos Erdészeti Egyesület, Budapest, V., Szabadság tér 17. Technika Háza címre. A borítékon fel kell tüntetni, hogy a küldemény a fényképpályázatra irányul.

Kiosztásra kerül:

két I. díj: egyenként 1500 Ft
három II. díj: egyenként 1000 Ft és
öt III. díj: egyenként 500 Ft

összesen 8500 Ft értékben. A díjazott képek tulajdonjoga az Országos Erdészeti Egyesületet illeti meg. A díjak kifizetése a díjazott képek negatívjainak átadása után történik.

Beküldési határidő: 1960. augusztus 31.

A pályázat eredményét a lap októberi száma közli.